

**Νόμος 3908/2011 «Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή» (Α΄ 8)**

**Τροποποίηση:**

- με το νόμο 4072/2012 « Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις.

- με το νόμο 4146/2013 «Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για τις στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις» (Α΄90).

Άρθρο :1

**Σκοπός - Πλαίσιο Εφαρμογής**

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας με τη διαμόρφωση καθεστώτων ενίσχυσης των επενδύσεων, με τα οποία βελτιώνεται η επιχειρηματικότητα, η τεχνολογική ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και η περιφερειακή συνοχή και προωθούνται η πράσινη οικονομία, η αποτελεσματική λειτουργία των διαθέσιμων υποδομών και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

2. Οι ενισχύσεις του παρόντος νόμου παρέχονται σε συμφωνία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σελ. 3), όπως εκάστοτε ισχύει, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) και ειδικότερα ως ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 του ως άνω Κανονισμού.

3. Στον παρόντα νόμο δύνανται επίσης να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια για ενισχύσεις άλλων κατηγοριών του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής και για ενισχύσεις με βάση άλλες νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατόπιν εξειδίκευσης των όρων και προϋποθέσεων με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή και των συναρμόδιων Υπουργών. Οι ενισχύσεις αυτές κοινοποιούνται προς έγκριση ή γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως κατά περίπτωση απαιτείται από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς έγκριση, επανεξέταση ή τροποποίηση το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού εξειδικεύονται ως εθνικό καθεστώς ο παραπάνω εγκεκριμένος Χάρτης, καθώς και οι κατευθυντήριες Γραμμές και οι Κανονισμοί σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 2

Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

1. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια σε όλους τους τομείς της Οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.

«Ως επενδυτικά σχέδια, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, λογίζονται και όσα αποσκοπούν στην επαναλειτουργία μονάδων, με ή χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, των οποίων η παραγωγική λειτουργία έχει αποδεδειγμένα παύσει πριν την υποβολή αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου αυτού, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων που στο παρελθόν είχαν υπαχθεί σε επενδυτικούς νόμους και για τα οποία στη συνέχεια εκδόθηκαν αποφάσεις ανάκλησης της υπαγωγής τους.»

\*\*\* Το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 προστέθηκε με την παρ.16 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

2. Δεν υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου, όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις, οι παρακάτω τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, ήτοι:

α. Ο τομέας του χάλυβα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 29 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.

β. Ο τομέας των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 30 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.

γ. Ο τομέας του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1407/2002 της 23ης Ιουλίου 2002 σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα.

«δ` Ο τομέας της ναυπηγίας, όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (2003/C137/06), εξαιρουμένων των ναυπηγημάτων που προορίζονται για σταθερές, μακροχρόνιες πλωτές βιομηχανικές ή και ενεργειακές εγκαταστάσεις.»

\*\*\* Η περ. δ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 άρθρου 20 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

3. Επίσης, δεν υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου:

α. Επενδυτικά σχέδια δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και των θυγατρικών εταιρειών τους, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν οι δημόσιοι αυτοί φορείς με ποσοστό μεγαλύτερο του 49%. Επίσης, επενδυτικά σχέδια εταιρειών, στις οποίες συμμετέχει το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α` και β` βαθμού με ποσοστό μεγαλύτερο του 49% του μετοχικού τους κεφαλαίου, ή λαμβάνουν τακτική ή έκτακτη επιχορήγηση από τους φορείς αυτούς που υπερβαίνει το 50% των ετήσιων εσόδων τους.

β. Επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρίας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 13 παράγραφος 1 περίπτωση δ` του παρόντος νόμου.

γ. Προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις μεγάλες επιχειρήσεις (2004/C 244 της 1 ης Οκτωβρίου

2004, σ. 2) και από το Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 (L 214 της 9.8.2008, σ. 3) για τις Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις.

«δ. Επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου από ιδιώτη, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών, εκτός των κλειστών σταθμών δημόσιας χρήσης στάθμευσης.»

\*\*\* Η περίπτωση δ` της παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.14 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

ε. Επενδυτικά σχέδια φορέων, για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις κηρύσσονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την Κοινή Αγορά.

στ. Οι ακόλουθοι τομείς και κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει της «Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008», όπως τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ 1086/2009, ήτοι:

«- 35.11.10.09 - «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα και μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, όπως περιγράφονται στις περιπτώσεις ε` και στ` του πίνακα της παραγράφου 1 (β) του άρθρου 13 του ν. 3468/2006.»

\*\*\* Η υποπερίπτωση - 35.11.10.09 - της περίπτωσης στ` αντικαταστάθηκε: «35.11.10.09 - «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα και μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, όπως περιγράφονται στις περιπτώσεις ε` και στ` του πίνακα της παραγράφου 1 (β) του άρθρου 13 του ν. 3468/2006.» με την παρ.22 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

Και

καταργήθηκε με το άρθρο 47 παρ. 1 του Ν.4177 (ΦΕΚ Α` 173/08/08/2013).

- 41 - Κατασκευές κτηρίων.

- 42 - Έργα πολιτικού μηχανικού. Εξαιρούνται η κατασκευή παράκτιων και λιμενικών έργων και οι κατασκευαστικές εργασίες για παράκτιες και λιμενικές κατασκευές.

- 43 - Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.

- 45 - Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών

- 46 - Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.

- 47 - Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και Μοτοσικλετών.

\*\*\* ΠΡΟΣΟΧΗ: Με την παρ.2 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013,ορίζεται ότι:

"Στην υποπερίπτωση 4 της περίπτωσης στ` της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3908/2011 προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Επίσης εξαιρούνται έργα πολιτικού μηχανικού που υποστηρίζουν την κατασκευή ενεργειακών εγκαταστάσεων και υποδομών, καθώς και οι δαπάνες κατασκευής έργων σύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα, προκειμένου για επενδύσεις παραγωγής ή συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), οι οποίες δύνανται να περιλαμβάνονται και στα άυλα περιουσιακά στοιχεία, ως δικαίωμα χρήσης.»

- 56 - Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.
- 60 - Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών.
- 64 - Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
- 65 - Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 66 - Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.
- 68 - Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.
- 69 - Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.
- 70 - Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.
- 71 - Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.
- 73 - Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.
- 75 - Κτηνιατρικές δραστηριότητες.
- 77 - Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.
- 78 - Δραστηριότητες απασχόλησης.
- 79 - Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.
- 80 - Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.
- 81 - Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.
- 84 - Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 85 - Εκπαίδευση.

«86. Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρουμένων των κέντρων αποκατάστασης, καθώς και ολοκληρωμένων σύνθετων επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και

Δικτύων, Υγείας και κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, προσδιορίζεται η έννοια των ολοκληρωμένων σύνθετων επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας, καθώς και οι επιμέρους όροι και κριτήρια επιλεξιμότητάς τους.»

\*\*\* Η υποπερίπτωση 86 της περίπτωσης στ` αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.3 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

- 88 - Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.
- 90 - Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.
- 92 - Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα.
- 93 - Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας.
- 94 - Δραστηριότητες οργανώσεων.
- 96 - Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών.
- 97 - Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.
- 98 - Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών - και υπηρεσιών - για ίδια χρήση.
- 99 - Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

ζ. Οι επενδύσεις που αφορούν:

«ζα. Την ίδρυση, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων. Εξαιρούνται:

αα. Οι επενδύσεις που αφορούν την ίδρυση, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστερών.

ββ. Οι επενδύσεις που αφορούν την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, υπό την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής να μην έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτιρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού τους αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών αστερών ή ότι κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού τους σχεδίου το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας θα αφορά σε ξενοδοχειακή μονάδα τουλάχιστον τριών (3) αστερών.

γγ. Οι επενδύσεις που αφορούν σε εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής (Συνεδριακών Κέντρων, Κέντρων Θαλασσοθεραπείας, θεματικών Πάρκων, Τουριστικών Λιμένων Σκαφών Αναψυχής, γηπέδων Γκολφ, Εγκαταστάσεων Τουρισμού Υγείας, εγκαταστάσεων Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών, Χιονοδρομικών Κέντρων, Κέντρων Προπονητικού - Αθλητικού Τουρισμού, Αυτοκινητοδρομίων). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και Τουρισμού είναι δυνατόν να εισάγονται τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και για άλλες -πέραν αυτών του προηγούμενου εδαφίου-

κατηγορίες εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής, οι οποίες με αυτόν τον τρόπο καθίστανται υποκείμενο εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού.

δδ. Οι επενδύσεις που αφορούν οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων και σύνθετα τουριστικά καταλύματα, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1Γ του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011, εκτός του μέρους αυτών που αφορά σε προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτίρια και εγκαταστάσεις.

εδ. Οι επενδύσεις μετατροπής χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον δύο (2) αστέρων, καθώς και οι επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων που λειτουργούν σε χαρακτηρισμένα παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια και ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων.

στστ. Οι επενδύσεις εκσυγχρονισμού Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping) κατηγορίας Γ τάξης και άνω, καθώς και οι επενδύσεις μετατροπής, επέκτασης και εκσυγχρονισμού αυτών σε ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακή μονάδα κατηγορίας τουλάχιστον τριών (3) αστέρων.

ζζ. Οι επενδύσεις που αφορούν εκσυγχρονισμό και επεκτάσεις ενοικιαζόμενων δωματίων και διαμερισμάτων, όταν κατατίθενται επενδυτικά σχέδια με τη μορφή δικτύων συνεργασίας επιχειρήσεων αυτής της κατηγορίας».

\*\*\* Η υποπερίπτωση ζα της περίπτωσης ζ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.4 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

«ζβ. Τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας. Στην πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας της παρούσας περίπτωσης περιλαμβάνεται και το διάστημα κατά το οποίο η μονάδα λειτουργούσε ως επιχείρηση εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων, προκειμένου για ξενοδοχειακές μονάδες που προέκυψαν από υποχρεωτική μετατροπή μονάδας ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων.»

\*\*\* Η υποπερίπτωση ζβ της περίπτωσης ζ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.5 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

ζγ. Την ανέγερση, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων, ανεξάρτητα από την τάξη.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, μπορούν να υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων ή να εξαιρούνται από αυτό ή να τίθενται περιορισμοί και σε άλλους τομείς και κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, λαμβανομένης υπόψη της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, όπως ορίζεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων (2008/C84/06 της 3ης Απριλίου 2008) και στον τομέα της γεωργίας, όπως ορίζεται στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας (2006/C19/01 της 27ης Δεκεμβρίου 2006), μπορούν να υπαχθούν είδη επενδυτικών σχεδίων με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι πρόσθετοι όροι, η νομική μορφή των ενισχυόμενων επιχειρήσεων, οι περιορισμοί και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια των τομέων αυτών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορούν να θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων τομέων ή κλάδων της Οικονομίας, για τους οποίους έχουν τεθεί ή θα τεθούν με νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), ειδικοί κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Με την ανωτέρω απόφαση καθορίζονται προδιαγραφές, πρόσθετοι όροι, περιορισμοί, προϋποθέσεις και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια της περίπτωσης αυτής, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς αυτούς.

### Άρθρο 3

#### Ενισχυόμενες δαπάνες

1. Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος σε εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες:

α. Για υλικά περιουσιακά στοιχεία, όπως:

«αα. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι ειδικές δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορεί να υπερβαίνουν το (60%) του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου. Στην περίπτωση των Μικρών και Μεσαίων επιχειρήσεων το ανωτέρω ποσοστό προσαυξάνεται κατά το 10%.»

\*\*\* Η υποπερ.α' όπως είχε τροποποιηθεί με την παράγραφο 7 άρθρου 241 Ν.4072/2012,ΦΕΚ Α 86, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.23 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

αβ. Η αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με μία παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,
- αποκτάται από ανεξάρτητο επενδυτή,
- η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,

- αφαιρούνται ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν την αγορά.

αγ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, εφόσον η χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνει την υποχρέωση αγοράς αυτών κατά τη λήξη της μίσθωσης.

β. Για άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως δαπάνες συστημάτων διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεις, προμήθειες και εγκατάσταση λογισμικού και συστήματος οργάνωσης της επιχείρησης, δαπάνες για τη μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων κ.ά..

Τα άυλα πάγια στοιχεία πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτώνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

Επίσης θα πρέπει να εντάσσονται στα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και να παραμένουν στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης που λαμβάνει την περιφερειακή ενίσχυση για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

Το κόστος των ενισχυόμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Για έργα και προγράμματα Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας που σχετίζονται με τη δραστηριότητα και τα προϊόντα της επιχείρησης και τα οποία εκτελούνται από την επιχείρηση είτε μόνη της είτε σε συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα και φορείς και με Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας και της Ε.Ε..

«δ. Για τα επενδυτικά σχέδια του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, ενισχυόμενες δαπάνες αποτελούν και οι δαπάνες εκσυγχρονισμού των κτηριακών και των μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

ε. Σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν μεταλλευτικές και εξορυκτικές επιχειρήσεις, ενισχύονται και οι δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης, που αφορούν στοές, φρεάτια, αντλιοστάσια, κύρια έργα αερισμού και κεκλιμένα προσπέλασης, περιχάραξης.»

\*\*\* Οι περιπτώσεις δ` και ε` προστέθηκαν με την παρ.17 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

«στ. Για επενδυτικά σχέδια που αφορούν ανάπτυξη γενοσήμων και βιοϊσοδυνάμων προϊόντων φαρμάκων, μορφών και συσκευών χορήγησης φαρμάκων, ενισχυόμενες δαπάνες αποτελούν οι δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει σχετικά με την προπαραγωγή, συμβατότητα εκδόχων, αξιολόγηση μεθόδων ανάλυσης, σχετικά με την ανάδειξη της ομοιότητας με το προϊόν αναφοράς, σταθερότητας και βιοϊσοδυναμίας και σχετικά με πιστοποίηση, δαπάνες συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ελέγχου ποιότητας, δαπάνες πιστοποίησης και κατοχύρωσης δικαιωμάτων χρήσης, καθώς και δαπάνες για τη



μεταφορά τεχνογνωσίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και αδειών εκμετάλλευσης.»

\*\*\* Η περίπτωση στ' προστέθηκε με το άρθρο 67 Ν.4155/2013, ΦΕΚ Α 120/29.5.2013.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 13 παράγραφος 2, δεν ενισχύονται οι δαπάνες που αφορούν:

α. Τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης.

β. Την αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

γ. Τα μέσα μεταφορών και ο εξοπλισμός μεταφορών για επενδυτικά σχέδια στον τομέα των μεταφορών.

δ. Την αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

ε. Τις εξαγόμενες ποσότητες και τη συγκρότηση ή τη λειτουργία δικτύου διανομής σύμφωνα με την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.

στ. Την αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά την αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

ζ. Την εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων

η. Την ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών. Η δεκαπενταετής διάρκεια της μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης.

Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. Το γνήσιο της υπογραφής του εγγράφου βεβαιώνεται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία και κατατίθεται. Μετά την κατάθεση του, το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών της περιφέρειας του ακινήτου. Από τη μεταγραφή η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

θ. Μελέτες και αμοιβές συμβούλων. Κατ' εξαίρεση, οι δαπάνες αυτές ενισχύονται για επενδυτικά σχέδια νέων Μικρών και Μεσαίων επιχειρήσεων μέχρι ποσοστού 5% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000,00) ευρώ.

3. Νέες, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, θεωρούνται οι επιχειρήσεις όταν, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες ίδρυσης τους, καθώς και αυτές που έχουν ιδρυθεί εντός των προηγούμενων είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από το χρόνο υποβολής της αίτησης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ορίζονται οι προϋποθέσεις ενίσχυσης των δαπανών των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, λαμβανομένης υπόψη της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με όμοια απόφαση μπορούν επίσης να εξειδικεύονται Ενισχυόμενες δαπάνες ανά είδος επένδυσης και να ορίζονται προϋποθέσεις ή περιορισμοί ενισχυόμενων δαπανών, καθώς και όρια συνολικού κόστους επένδυσης ανά είδος επενδυτικού σχεδίου.

#### Άρθρο 4

##### Είδη ενισχύσεων

1. Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου παρέχονται τα ακόλουθα Είδη ενισχύσεων:

α. Φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αφορολόγητο αποθεματικό.

β. Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.

γ. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη.

2. Οι ενισχύσεις των περιπτώσεων της προηγούμενης παραγράφου συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσοστού ενίσχυσης που χορηγείται στο επενδυτικό σχέδιο.

3. Όλες οι ανωτέρω μορφές ενισχύσεων μπορούν να παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά, μέχρι του ανώτατου ποσοστού του Πίνακα του άρθρου 5 παράγραφος 5 του παρόντος.

4. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου για το ποσό που προβλέπεται να καλυφθεί με τραπεζικό δανεισμό, δύνανται να χρηματοδοτούνται με δάνεια χαμηλού κόστους, από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συνεργάζονται με το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.).

Στην περίπτωση αυτή το όφελος από την ανωτέρω χρηματοδότηση συνυπολογίζεται στο συνολικό ποσοστό ενίσχυσης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

## Άρθρο 5

### Ποσοστά ενισχύσεων

1. Για τον καθορισμό του ποσοστού των περιφερειακών ενισχύσεων:

α. Η Επικράτεια χωρίζεται σε τρεις ζώνες κινήτρων (Α', Β', Γ') με κριτήριο το επίπεδο ανάπτυξης, σε σύγκριση με το μέσο όρο της χώρας, ήτοι:

Στην Α' Ζώνη κινήτρων, στην οποία ανήκουν οι Νομοί της Αττικής και της Βοιωτίας.

Στη Β' Ζώνη κινήτρων, στην οποία ανήκουν οι νομοί με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεγαλύτερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας.

Στη Γ' Ζώνη κινήτρων, στην οποία ανήκουν οι νομοί με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τα νησιά των Περιφερειών Νοτίου και Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, τα νησιά που ανήκουν διοικητικά σε νομούς της ηπειρωτικής Ελλάδας, καθώς και οι παραμεθόριοι νομοί της χώρας.

β. Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές, σύμφωνα με τη σχετική κατάταξη της Ε.Ε. [(Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, Παράρτημα Ι (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 38)].

2. Το ποσοστό ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου εξαρτάται από το μέγεθος του φορέα της επένδυσης και από το νομό στον οποίο υλοποιείται και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Ο καθορισμός των ποσοστών ενίσχυσης γίνεται, για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, με βάση το κατά το έτος 2007 κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) κάθε νομού, σε σχέση με τον κατά το ίδιο έτος μέσο όρο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας.

3. Ειδικότερα τα ποσοστά ενίσχυσης, κατά ζώνη κινήτρων, ανέρχονται:

α. Στην Α' ζώνη, σε 15% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 20% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 25% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

β. Στη Β' ζώνη, σε 30% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 35% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 40% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

γ. Στη Γ' ζώνη, σε 40% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 45% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 50% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

4. Σε κάθε περίπτωση, τηρούνται τα όρια του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013 (2006/C 286/04, 23.11.2006). Τα ανωτέρω ποσοστά εντός των Ζωνών Α', Β' και Γ' υπόκεινται στους περιορισμούς του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εάν κάποιος νομός δικαιούται με βάση τις τρεις Ζώνες ενισχύσεων σε κάποια κατηγορία (Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές επιχειρήσεις) ποσοστό υψηλότερο από αυτό που επιτρέπει ο Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων, όπως ισχύει, τότε η ενίσχυση περιορίζεται στα όρια του Χάρτη.

5. Με βάση τα προαναφερόμενα κριτήρια τα Ποσοστά ενισχύσεων ανά νομό και μέγεθος επιχείρησης είναι τα εξής:

Περιφέρειες	Νομός	ΑΕΠ 2007	Ζώνες	Όρια	40%	40%	Ποσοστά	50%	
	Ηλείας	(Μέσος Όρος 52,26 Χώρας = 100)	Γ	Εγκειμένου ΧΠΕ	40%	40%	45%	50%	
							Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις
Νότιο Αιγαίο	Κυκλάδων	114,66	Γ	15%	15%	25%	35%		
	Δωδεκανήσου	102,69	Γ	15%	15%	25%	35%		
Στερεά Ελλάδα	Φθιώτιδος	84,05	B	15%	15%	25%	35%		
	Φωκίδος	75,54	B	20%	20%	30%	40%		
	Ευβοίας	81,79	B	15%	15%	25%	35%		
	Βοιωτίας	148,17	A	15%	15%	20%	25%		
Κεντρική Μακεδονία	Ευρυτανίας	53,45	Γ	20%	20%	30%	40%		
	Θεσσαλονίκης	85,56	B	30%	30%	35%	40%		
	Χαλκιδικής	78,66	B	30%	30%	35%	40%		
	Κιλίκης	79,31	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Πέλλας	64,66	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Ημαθίας	71,55	Γ	30%	30%	40%	50%		
Δυτική Μακεδονία	Πιερίας	64,44	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Σερρών	56,47	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Γρεβενών	64,44	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Κοζάνης	92,78	B	30%	30%	35%	40%		
Αττική	Φλώρινας	73,60	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Καστοριάς	68,00	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Αττικής	134,48	A	20%	15%	20%	25%		
Θεσσαλία	Λάρισας	76,51	B	30%	30%	35%	40%		
	Μαγνησίας	87,72	B	30%	30%	35%	40%		
	Καρδίτσας	54,42	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Τρικάλων	61,75	Γ	30%	30%	40%	50%		
Ιόνια	Κέρκυρας	74,78	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Λευκάδας	74,68	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Κεφαλληνίας	91,16	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Ζακύνθου	101,62	Γ	30%	30%	40%	50%		
Κρήτη	Ηρακλείου	92,67	B	30%	30%	35%	40%		
	Χανίων	91,70	B	30%	30%	35%	40%		
	Λασιθίου	94,61	B	30%	30%	35%	40%		
	Ρεθύμνης	82,22	B	30%	30%	35%	40%		
Πελοπόννησος	Λακωνίας	65,63	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Μεσσηνίας	67,67	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Κορινθίας	106,36	B	30%	30%	35%	40%		
	Αρκαδίας	98,06	B	30%	30%	35%	40%		
	Αργολίδας	78,99	B	30%	30%	35%	40%		
B. Αιγαίο	Λέσβου	71,88	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Χίου	85,45	Γ	30%	30%	40%	50%		
	Σάμου	72,95	Γ	30%	30%	40%	50%		
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	Καβάλας	76,19	Γ	40%	40%	45%	50%		
	Ξάνθης	64,98	Γ	40%	40%	45%	50%		
	Ροδόπης	57,54	Γ	40%	40%	45%	50%		
	Δράμας	63,15	Γ	40%	40%	45%	50%		
	Έβρου	69,18	Γ	40%	40%	45%	50%		
Ήπειρος	Ιωαννίνων	78,66	Γ	40%	40%	45%	50%		
	Άρτας	61,64	Γ	40%	40%	45%	50%		
	Πρέβεζας	71,23	Γ	40%	40%	45%	50%		
	Θεσπρωτίας	75,22	Γ	40%	40%	45%	50%		
Δυτική Ελλάδα	Αχαΐας	77,48	Γ	40%	40%	45%	50%		

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να τροποποιούνται τα Ποσοστά ενισχύσεων, με βάση τις διαφοροποιήσεις στο ΑΕΠ κάθε νομού και σύμφωνα με τα κριτήρια και τους περιορισμούς που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους. Με όμοια απόφαση μπορούν να τροποποιούνται τα όρια των ποσοστών ενισχύσεων με βάση τον εγκεκριμένο κάθε φορά από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

7. Οι ενισχύσεις του παρόντος νόμου δεν επιτρέπεται να σωρεύονται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης της Ε.Ε. ή με ενίσχυση de minimis που πληροί τις προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1998/2006 (ΕΕ L 379 της 28.12.2006), ούτε με άλλη κοινοτική ή εθνική χρηματοδότηση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που αλληλεπικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να επιτρέπεται η σώρευση των ενισχύσεων του παρόντος νόμου με συγκεκριμένα άλλα καθεστώτα, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, βάσει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού. Με την παραπάνω υπουργική απόφαση ορίζονται οι όροι, περιορισμοί, προϋποθέσεις και ο τρόπος ελέγχου της σώρευσης.

8. Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις του παρόντος νόμου, περιλαμβανομένων και των ενισχύσεων σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, όπως οι έννοιες αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά κατά τη διάρκεια μιας τετραετίας το όριο των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων και για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται εντός της ίδιας Περιφέρειας. Ειδικά για την κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας τα προαναφερόμενα ποσά ορίζονται στο διπλάσιο.

\*\*\* Η παράγραφος 8,η οποία είχε προστεθεί με την παρ.8 άρθρου 241 Ν.4072/2012, ΦΕΚ Α 86,αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.10 άρθρου 20 Ν. 4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

9. Στα επενδυτικά σχέδια του τομέα μεταφορών και σε εκείνα που υπερβαίνουν τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ δεν παρέχονται οι προσαυξήσεις των ποσοστών ενίσχυσης που χορηγούνται στις Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις.

10. Οι παρεχόμενες ενισχύσεις δεν συνδέονται με την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων έναντι εισαγόμενων.

11. Στα μεγάλα επενδυτικά σχέδια παρέχονται ενισχύσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 13.

«12. Στα επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που πραγματοποιούνται σε Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε.), σε Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.) και σε Ζώνες Καινοτομίας παρέχεται, κατ' εξαίρεση του ανώτατου ποσοστού της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ποσοστό ενίσχυσης μέχρι το ανώτατο όριο του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.»

\*\*\* Η παράγραφος 12 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.6 άρθρου 20 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

«13. Στα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα νησιά και στις περιφερειακές ενότητες νήσων που ανήκουν διοικητικά στις Περιφέρειες της Ηπειρωτικής Ελλάδας παρέχονται τα ανώτατα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, κατά μέγεθος επιχείρησης.»

\*\*\* Η παράγραφος 13 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.7 άρθρου 20 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

## Άρθρο 6

Γενικά Επενδυτικά Σχέδια  
- Καθεστώς ενισχύσεων

«Τα Γενικά Επενδυτικά Σχέδια διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α. Γενικής Επιχειρηματικότητας, στην οποία περιλαμβάνεται το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου και δεν εντάσσονται σε άλλη κατηγορία της παρούσας παραγράφου ή σε μια από τις κατηγορίες των Ειδικών Επενδυτικών Σχεδίων του άρθρου 13 του παρόντος νόμου.

β. Τεχνολογικής Ανάπτυξης στην οποία περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια τεχνολογικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και με τη χρησιμοποίηση τεχνολογικών και οργανωτικών καινοτομιών, όπως συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποίηση, τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας, έργα και προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης και αξιοποίηση εξειδικευμένου επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού.

γ. Περιφερειακής Συνοχής, στην οποία περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια σε παραγωγικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τοπικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, αντιμετωπίζουν τοπικές ανάγκες και περιφερειακά προβλήματα και με περιβαλλοντικά βιώσιμες τεχνολογικές εφαρμογές, εισάγουν τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης υδάτινων πόρων και συμβάλλουν στη φιλική προς το περιβάλλον ανασυγκρότηση, ανάπτυξη και ανάπτυξη περιοχών οικονομικής δραστηριότητας.

Ως προς το ύψος των ενισχύσεων για τα επενδυτικά σχέδια του άρθρου αυτού, εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τα Μεγάλα Επενδυτικά Σχέδια, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 του παρόντος νόμου και για τα οποία εφαρμόζεται το Καθεστώς Ενισχύσεων Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων της ίδιας παραγράφου.»

\*\*\* Το άρθρο 6, όπως είχε συμπληρωθεί με την παρ.16 άρθρου 241 Ν.4072/2012, ΦΕΚ Α 86, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.4 άρθρου 18 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

## Άρθρο 7

Ετήσιος προγραμματισμός ενισχύσεων

1. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται το Δεκέμβριο κάθε έτους καθορίζεται το συνολικό ποσό της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για κάθε κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων των περιπτώσεων β` και γ` του άρθρου 6 του παρόντος που παρέχονται για τις δύο εξαμηνιαίες περιόδους του επόμενου έτους.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται το Δεκέμβριο κάθε έτους καθορίζονται τα είδη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που εντάσσονται στις κατηγορίες β` και γ` του άρθρου 6 του παρόντος, καθώς και η κατανομή των ενισχύσεων στις περιφέρειες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι πόροι που διατίθενται για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της κατηγορίας Περιφερειακής Συνοχής κατανέμονται ετησίως στις Περιφέρειες με τρόπο που να ενισχύουν περισσότερο τις περιοχές με τα μεγαλύτερα διαρθρωτικά και αναπτυξιακά προβλήματα.

«3. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που αφορά τις φορολογικές απαλλαγές των δύο εξαμηνιαίων περιόδων του επομένου έτους για τα επενδυτικά σχέδια του άρθρου 6 του παρόντος ορίζεται έως και το τριπλάσιο των συνολικών κονδυλίων των κατ` έτος οριζόμενων επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης.»

\*\*\* Η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 9 άρθρου 241 Ν.4072/2012,ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.

## Άρθρο 8

### Όροι υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων

«1. Οι αιτήσεις για την υπαγωγή όλων των επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται καθ` όλη τη διάρκεια του έτους, η δε αξιολόγηση τους γίνεται δύο φορές το χρόνο, ήτοι από το Μάιο για επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται έως 30 Απριλίου και από το μήνα Νοέμβριο για επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται έως 30 Οκτωβρίου, κάθε έτους. Οι ανωτέρω προθεσμίες μπορεί να παρατείνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

\*\*\* Η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 23 παρ.5 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

\*\*\* ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 54 Ν.3959/2011,ΦΕΚ Α 93/20.4.2011:

"Αιτήσεις για την υπαγωγή στις διατάξεις του ν. 3908/2011 των επενδυτικών σχεδίων του άρθρου 6 αυτού, υποβάλλονται, ειδικά για την πρώτη εξαμηνιαία περίοδο του έτους 2011, και το μήνα Μάιο, πέραν του μηνός Απριλίου που ορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του ίδιου νόμου".

### 2. Έναρξη υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων - Χαρακτήρας κινήτρου

α. Η έναρξη της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου γίνεται μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Η έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου πριν τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης υπαγωγής μπορεί να γίνει, με αποκλειστική ευθύνη του

επενδυτή, μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις αρμόδιες υπηρεσίες, ώστε να τεκμηριώνεται ότι η αιτούμενη ενίσχυση αποτελεί κίνητρο για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Η έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της ως άνω αίτησης επιφέρει απόρριψη του συνόλου του επενδυτικού σχεδίου.

β. Οι Μεγάλες επιχειρήσεις οφείλουν επιπρόσθετα, με την υποβολή της αίτησής τους, να προσκομίζουν έγγραφα από τα οποία να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας κινήτρου της αιτούμενης ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων τους, βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα κριτήρια:

βα. ουσιώδης αύξηση του μεγέθους του επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητας τους ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

ββ. ουσιώδης αύξηση του πεδίου εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητας τους ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

βγ. ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το επενδυτικό σχέδιο ή τη δραστηριότητα, ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

βδ. ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του υπόψη επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

βε. το επενδυτικό σχέδιο καθ' εαυτό δεν θα είχε υλοποιηθεί στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη περιφέρεια εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση.

### 3. Περιεχόμενο επενδυτικών σχεδίων

Τα επενδυτικά σχέδια, στα οποία παρέχονται περιφερειακές ενισχύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, πρέπει να αφορούν είτε τη δημιουργία νέας μονάδας είτε την επέκταση υπάρχουσας μονάδας είτε τη διαφοροποίηση της παραγωγής μίας μονάδας προς νέα πρόσθετα προϊόντα είτε τη θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας μονάδας. Επιπλέον, σε κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης σε άτομα με αναπηρίες, εφόσον αυτό είναι εφικτό από το είδος του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

"Ειδικότερα για τα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) παρέχεται η δυνατότητα υποβολής επενδυτικών σχεδίων που αφορούν επέκταση υπάρχουσας ή υπό κατασκευή μονάδας, εφόσον η επέκταση αυτή είναι αποτέλεσμα της αύξησης της παραγωγικής ισχύος της εκ των υστέρων τροποποίησης της αρχικής άδειας παραγωγής. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και σε επενδυτικά σχέδια Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3299/2004, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα."

\*\*\* Τα μέσα σε " " τελευταία εδάφια της παρ.3 προστέθηκαν με την παρ.18 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

### 4. Ελάχιστο ύψος επένδυσης



α. Το ελάχιστο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου ορίζεται, με βάση το μέγεθος του φορέα, σύμφωνα με τη σχετική κατάταξη της Ε.Ε. [(Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, Παράρτημα Ι)], ως εξής:

- Για Μεγάλες επιχειρήσεις, στο ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ.
- Για Μεσαίες επιχειρήσεις, στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000,00) ευρώ.
- Για Μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ.
- Για Πολύ Μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000,00) ευρώ.

Ειδικά για την κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας το ελάχιστο ύψος επένδυσης ορίζεται στο ήμισυ των προαναφερόμενων κατά περίπτωση ποσών.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ελάχιστα όρια της παρούσας παραγράφου, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος επενδύσεων για ορισμένους κλάδους δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα ανάπτυξης και απασχόλησης.

#### 5. Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

α. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου υπάγονται επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια και έχουν μία εκ των κατωτέρω μορφών:

##### αα. Ατομικής επιχείρησης

«αβ. Εμπορικής εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης και της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (Ι.Κ.Ε.) που διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4072/2012.»

\*\*\* Η υποπερίπτωση αβ` αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.24.α. άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

##### αγ. Συνεταιρισμού

«αδ. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν. Σ.Επ.) του ν. 4019/2011 (Α`216), καθώς και οι Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) και οι Συνεταιριστικές Εταιρείες (ΣΕ) του ν. 4015/2011.»

\*\*\* Η υποπερίπτωση αδ` προστέθηκε με την παρ.24.β. άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

β. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου δύναται να υπαχθούν και υπό ίδρυση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν συσταθεί εντός της προθεσμίας που τάσσεται στην απόφαση υπαγωγής τους και πάντως πριν την καταβολή οποιασδήποτε ενίσχυσης.

γ. Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου οφείλουν, από το χρόνο έναρξης της επένδυσης, να τηρούν Βιβλία Β` ή Γ` κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

δ. Οι επιχειρήσεις, των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των "πεντακοσίων χιλιάδων (500.000.00) ευρώ" υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να λειτουργούν με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού, ή να λάβουν τη νομική αυτή μορφή εντός της προθεσμίας που τάσσεται στην απόφαση υπαγωγής τους και πάντως πριν την καταβολή οποιασδήποτε ενίσχυσης.

\*\*\* Το όριο των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ της περ.δ` της παρ.5 αυξήθηκε σε 500.000 ευρώ δυνάμει την παρ.24.γ. άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

#### 6. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή

α. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι κατώτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των ενισχυόμενων δαπανών.

β. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση, το οποίο έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση της απόφασης αυτής.

γ. Στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής ο δικαιούχος πρέπει να συνεισφέρει τουλάχιστον το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του επενδυτικού κόστους, είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση.

δ. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος σύστασης και υπολογισμού της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή, αναλόγως της νομικής μορφής του φορέα της επένδυσης και του είδους της ενίσχυσης, καθώς και οι υποχρεώσεις αυτού ως προς την ίδια συμμετοχή.

ε. Η παράβαση της υποχρέωσης διατήρησης των αποθεματικών που συνιστούν ίδια συμμετοχή κατά τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου επιφέρει τις κυρώσεις του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

#### 7. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για επενδυτικό δάνειο

Αν στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, το δάνειο αυτό πρέπει:

α. να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,

β. να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου με δημόσια ή μη εγγραφή, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού,

γ. να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης και

«7. Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα οικονομική κατάσταση, η υποχρέωση για την υποβολή έγκρισης δανείου από τον φορέα της επένδυσης κατά τη φάση υποβολής της πρότασης επενδυτικού σχεδίου αναστέλλεται για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διάστημα που μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Στην περίπτωση που στο χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται μεσομακροπρόθεσμο δάνειο και ο φορέας της επένδυσης δεν υποβάλλει τη σχετική έγκριση κατά το χρόνο υποβολής της πρότασης, το επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται, κατά τα προβλεπόμενα στην υ.α. 17299/ 20.4.2011 (Β' 652/20.4.2011), με επιτόκιο αναφοράς το ισχύον μέσο επιτόκιο της αγοράς κατά τον προηγούμενο μήνα από τον μήνα υποβολής της πρότασης. Το ως άνω αναφερόμενο επιτόκιο ισούται με το μέσο επιτόκιο για επιχειρηματικά δάνεια χωρίς καθορισμένη διάρκεια, όπως αυτό δημοσιοποιείται στον Πίνακα 1 (Πίνακας 1: Μέσα επιτόκια νέων καταθέσεων και δανείων σε ευρώ) στο επίσημο μηνιαίο δελτίο τύπου της Τράπεζας της Ελλάδος (Δελτίο Τύπου: Τραπεζικά Επιτόκια καταθέσεων και δανείων).

Στις περιπτώσεις αυτές το δάνειο πρέπει να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, η οποία δεν μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα πέραν των έξι μηνών από την έκδοση του οριστικού πίνακα αποτελεσμάτων. Το επενδυτικό σχέδιο δεν αξιολογείται εκ νέου.

Στις περιπτώσεις εκείνες που ο φορέας της επένδυσης αποφασίζει να μην λάβει τελικά δάνειο για τη χρηματοδότηση της υλοποίησής του, οφείλει να το γνωρίσει γραπτώς στην αρμόδια Υπηρεσία πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής και να επικαιροποιήσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την κάλυψη της αυξημένης ίδιας συμμετοχής. Στην περίπτωση αυτή η αξιολόγηση δεν μεταβάλλεται και ελέγχεται από την υπηρεσία η δυνατότητα του φορέα για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

Τα ανωτέρω οριζόμενα εφαρμόζονται τόσο στα Γενικά, όσο και στα Ειδικά καθεστώτα του 3908/2011, εκτός κι αν ορίζεται διαφορετικά στις υπουργικές αποφάσεις προκήρυξης τους».

\*\*\* Η περίπτωση δ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 10 άρθρου 241 Ν.4072/2012,ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.

## 8. Πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορούν να καθορίζονται πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις για την ένταξη ή τη μη ένταξη επενδυτικών σχεδίων σε ορισμένους τομείς δραστηριοτήτων ή για ορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

## Άρθρο 9

Προϋποθέσεις αξιολόγησης

1. Αναγκαίες Προϋποθέσεις αξιολόγησης κάθε επενδυτικού σχεδίου, η μη πλήρωση των οποίων επιφέρει τον αποκλεισμό του, είναι:

α. Συμφωνία της αίτησης υπαγωγής και του επενδυτικού σχεδίου με τους όρους του παρόντος νόμου και του κανονιστικού πλαισίου, που εκδίδεται σε εφαρμογή του.

β. Φερεγγυότητα του επενδυτικού φορέα, για τη διαπίστωση της οποίας απαιτείται:

βα. φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα,

ββ. η μη ύπαρξη αποφάσεων ακούσιας ανάκλησης της υπαγωγής σε προηγούμενους Αναπτυξιακούς Νόμους ή Κοινωνικά Προγράμματα κατά την τελευταία δεκαετία,

βγ. πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση και

βδ. πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

«γ. Δυνατότητα του επενδυτικού φορέα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής του στην επένδυση, όπως αυτή τεκμηριώνεται από την αξία των καταθέσεων του ή την αξία των κινητών του αξιών ή από τις τελευταίες διαθέσιμες λογιστικές του καταστάσεις ή από άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία, σύμφωνα με τη μέση αξία των τελευταίων τριών μηνών.»

\*\*\* Η περίπτωση γ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.3 άρθρου 18 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και σε έντυπη μορφή, εντός της προθεσμίας του άρθρου 8 παράγραφος 1 και συνοδεύεται από αποδεικτικό Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας περί καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ανάλογα με το κόστος του επενδυτικού σχεδίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα δικαιολογητικά και τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής, καθώς και το ειδικότερο περιεχόμενο αυτών.

4. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία εντός της τασσόμενης για το σκοπό αυτό προθεσμίας δεν εξετάζονται και απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου Οργάνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 11 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος.

5.α. Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίες, για επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική μονάδα ή για επενδύσεις που έχουν τα ίδια βασικά χαρακτηριστικά τους, έστω και αν εμφανίζουν διαφοροποιήσεις, είτε στο κόστος είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα.

β. Εταιρία, της οποίας πολυετές επιχειρηματικό σχέδιο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή του ν. 3299/2004 ή του ν. 2601/1998, δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησης του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία αίτηση υπαγωγής επένδυσης, η οποία να αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες του υλοποιούμενου επιχειρηματικού σχεδίου.

γ. Εάν υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις υπαγωγής ή υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης η οποία, είτε στο σύνολο της είτε εν μέρει έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου ή του ν. 3299/2004 ή του ν. 2601/1998, οι αιτήσεις αυτές δεν αξιολογούνται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της, σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 11 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικό ποσό που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος.

## Άρθρο 10

### Κριτήρια αξιολόγησης

1. Κάθε επενδυτικό σχέδιο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του παρόντος νόμου αξιολογείται και βαθμολογείται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

α. Κριτήρια αξιολόγησης του Επενδυτικού Φορέα

αα. Χαρακτηριστικά του φορέα (Νομική μορφή - αριθμός απασχολούμενων).

αβ. Εμπειρία των μετόχων και της διοίκησης (Συμμετοχή των μετόχων και των στελεχών σε φορέα επιχειρηματικής δραστηριότητας).

αγ. Εμπειρία της εταιρίας (Χρόνος ενεργού λειτουργίας στην αγορά).

αδ. Επαγγελματική εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού μετά την υλοποίηση της επένδυσης (Τίτλοι επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού).

αε. Ιδία συμμετοχή στο συνολικό ή στο ενισχυόμενο κόστος του επενδυτικού σχεδίου (Ποσοστό ίδιας συμμετοχής).

β. Κριτήρια Βιωσιμότητας και Αποδοτικότητας του επενδυτικού σχεδίου και του επενδυτικού φορέα.

βα. Χρηματοοικονομική ανάλυση της επένδυσης (εισροές - εκροές της επένδυσης, εσωτερικός συντελεστής απόδοσης).

ββ. Χρηματοοικονομική ανάλυση του φορέα (δείκτης ικανότητας αποπληρωμής δανείων, δείκτης κερδοφορίας και δείκτης αποτελεσματικότητας).

βγ. Προοπτικές κλάδου (ανερχόμενος, στάσιμος, φθίνων).

γ. Κριτήρια Τεχνολογικής Ανάπτυξης, Καινοτομίας και Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών.

γα. Εφαρμογή προηγμένης τεχνολογίας και καινοτομία (δαπάνες για αγορά τεχνογνωσίας, για έρευνα και ανάπτυξη, για σχεδίαση προϊόντων και μάρκετινγκ, για συστήματα διασφάλισης ποιότητας και ελέγχου, για πιστοποίηση και για κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας για πιστοποίηση).

γβ. Ανάπτυξη νέων προϊόντων και νέων δραστηριοτήτων.

γγ. Εφαρμογή καθαρών τεχνολογιών και διαχείριση αποβλήτων.

γδ. Ύψος της προστιθέμενης αξίας.

δ. Κριτήρια συμβολής της επένδυσης στην οικονομία και στην περιφερειακή ανάπτυξη

δα. Αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας μετά την υλοποίηση της επένδυσης.

δβ. Περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης.

δγ. Συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος, στην εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων.

δδ. Ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα η εξαγωγική επίδοση της επιχείρησης.

δε. Ύψος του επενδυτικού σχεδίου και προέλευση ιδίων κεφαλαίων.

δστ. Δημιουργία συνεργασιών - δικτύωσης (clusters).

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα επί μέρους στοιχεία αξιολόγησης, οι δείκτες βαθμολόγησης και η στάθμιση τους, καθώς και το ελάχιστο όριο βαθμολογίας που πρέπει να συγκεντρώνει το επενδυτικό σχέδιο προκειμένου να συμπεριληφθεί στους Πίνακες κατάταξης της επόμενης παραγράφου.

3. Με βάση τη βαθμολογία των κριτηρίων του παρόντος άρθρου καταρτίζονται Πίνακες κατά κατηγορία επενδυτικών σχεδίων, στους οποίους κατατάσσονται κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά τα αξιολογούμενα επενδυτικά σχέδια, πλην των Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων, τα οποία αξιολογούνται αυτοτελώς. Για τα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας Περιφερειακής Συνοχής, οι Πίνακες καταρτίζονται κατά Περιφέρεια. Με βάση τη σειρά κατάταξης στους εν λόγω Πίνακες, εντάσσονται στο καθεστώς ενισχύσεων τα υποβληθέντα επενδυτικά σχέδια μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων.

## Άρθρο 11

Διαδικασία αξιολόγησης, έγκρισης και ελέγχου υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

1. Αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του παρόντος νόμου υποβάλλονται ως εξής:

α. Στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων:

αα. Γενικής Επιχειρηματικότητας του άρθρου 6 περ. α' του παρόντος που πραγματοποιούνται σε όλη την Επικράτεια, πλην των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

αβ. Τεχνολογικής Ανάπτυξης του άρθρου 6 περ. β', που πραγματοποιούνται σε όλη την Επικράτεια, πλην των περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

αγ. Περιφερειακής Συνοχής του άρθρου 6 περ. γ' του παρόντος, ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ που πραγματοποιούνται σ' όλη την Επικράτεια, πλην των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

β «Στη Διεύθυνση Οικονομίας και Τουριστικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας και Περιφερειακής Συνοχής, ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, του άρθρου 6 περιπτώσεις α' και γ', που πραγματοποιούνται στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας. Επίσης, υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων Τεχνολογικής Ανάπτυξης του άρθρου 6 περίπτωση β' που πραγματοποιούνται στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

Όπου στο νόμο αυτόν και στις πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση ή σχετίζονται με την εφαρμογή του αναφέρεται ως αρμόδια η Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης του πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αρμόδια στο εξής είναι η Διεύθυνση Οικονομίας και Τουριστικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης.»

\*\*\* Η περίπτωση β' η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 1 παρ.1 της από 6.8.2012 Π.Ν.Π., ΦΕΚ Α 158, αντικαταστάθηκε ως άνω και η ΠΝΠ καταργήθηκε με τις παραγράφους 1 και 5 αντίστοιχα άρθρου μόνου του Ν.4083/2012, ΦΕΚ Α 189/5.10.2012.

γ. Στις Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων Περιφερειακής Συνοχής, ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Περιφέρειας. Ειδικά οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται στο Νομό Δωδεκανήσου, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Αιτήσεις που αφορούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας εκ των ως άνω Περιφερειών, ανεξαρτήτως ύψους επένδυσης, υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με την επιφύλαξη της διάταξης της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου.

2. Τα όρια των παραπάνω υποπεριπτώσεων α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

3. Στις ίδιες ως άνω υπηρεσίες υποβάλλονται αντίστοιχα και οι αιτήσεις τροποποίησης απόφασης υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης και μεταβίβασης επιχείρησης.

4. Τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου με βάση τη βαθμολογία τους και μέχρι εξαντλήσεως του συνολικού προϋπολογισμού κάθε κατηγορίας επενδυτικού καθεστώτος για κάθε εξαμηνιαία περίοδο. Οι αποφάσεις υπαγωγής εκδίδονται, ως εξής:

α. Από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων.

«β. Από τον Υπουργό Μακεδονίας και Θράκης για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Διεύθυνση Οικονομίας και Τουριστικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων και ενστάσεων για επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στην καταργηθείσα Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης του πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εκδίδονται από τον Υπουργό Μακεδονίας και Θράκης».

\*\*\* Η περίπτωση β' η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 1 παρ.2 της από 6.8.2012 Π.Ν.Π., ΦΕΚ Α 158, αντικαταστάθηκε ως άνω και η ΠΝΠ καταργήθηκε με τις παραγράφους 2 και 5 αντίστοιχα άρθρου μόνου του Ν.4083/2012, ΦΕΚ Α 189/5.10.2012.

γ. Από τους Περιφερειάρχες, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:

α. τη διαδικασία υποβολής, εξέτασης και έγκρισης των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των λοιπών σταδίων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, με τρόπο που να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια των διοικητικών ενεργειών, καθώς και το περιεχόμενο των εγκριτικών ή τροποποιητικών ή απορριπτικών ατομικών διοικητικών πράξεων, περίληψη των οποίων δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,

β. την ιδιότητα, τα προσόντα και τον τρόπο επιλογής των στελεχών αξιολόγησης,

γ. τον τρόπο, το χρόνο, τη διαδικασία υποβολής ενστάσεων και τα όργανα εξέτασης αυτών,

δ. την προθεσμία υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, τις προϋποθέσεις και το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο παράτασης αυτής, το χρόνο και τους όρους για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης,

ε. τον τρόπο και τους φορείς παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων,



στ. τη σύσταση Οργάνων Ελέγχου, την ιδιότητα και τα προσόντα των μελών τους, καθώς και τα κριτήρια επιλογής τους,

ζ. τον τρόπο ανάπτυξης του Πληροφορικού Συστήματος που υποστηρίζει τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων, αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων και παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδύσεων, καθώς και της τήρησης των υποχρεώσεων των ενισχυόμενων επιχειρήσεων,

η. τη σύσταση Γραφείου Εξυπηρέτησης Επενδυτών στις υπηρεσίες υποβολής των αιτήσεων και τις αρμοδιότητες αυτών.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την πραγματοποίηση των ελέγχων καθ' όλα τα στάδια της διαδικασίας υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

7. Τα μέλη των οργάνων αξιολόγησης και εξέτασης των επενδυτικών σχεδίων, ελέγχου επενδύσεων και εκταμίευσης των παρεχόμενων ενισχύσεων υποχρεούνται στην υποβολή δήλωσης για τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3213/2003, όπως ισχύει.

«8. Επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στο πλαίσιο μιας εκ των εξαμηνιαίων προσκλήσεων, συγκεντρώνουν και εκπληρώνουν τους τυπικούς και ουσιαστικούς όρους και προϋποθέσεις υπαγωγής, όπως αυτοί ορίζονται στις διατάξεις του ν. 3908/2011 (ΦΕΚ 8/Α/1.2.2011) και στο π.δ. 33/2011 (ΦΕΚ 83/Α/14.4.2011), αλλά ωστόσο δεν υπάγονται λόγω εξάντλησης των σχετικών διαθεσίμων πόρων της περιόδου, τότε δίδεται δικαίωμα υποβολής στον αμέσως επόμενο κύκλο υποβολών, χωρίς την υποχρέωση της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 3908/2011, περί της καταβολής χρηματικού ποσού (παραβόλου). Η ανωτέρω πρόβλεψη ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος του επενδυτικού σχεδίου δεν μεταβάλλεται. Παράλληλα με την κατάρτιση και δημοσιοποίηση του οριστικού πίνακα κατάταξης κάθε κύκλου, καταρτίζεται από την υπηρεσία και πίνακας των επιλαχουσών προτάσεων, που κατέχουν το ανωτέρω δικαίωμα επανα-υποβολής».

\*\*\* Η παράγραφος 8 προστέθηκε με την παράγραφο 11 άρθρου 241 Ν.4072/2012,ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.

«9. Οι προθεσμίες για την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του π.δ. 33/ 2011 «Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο ν. 3908/2011» (ΦΕΚ 83/Α/14.4.2011) ορίζονται ως αποκλειστικές».

\*\*\* Η παράγραφος 9 προστέθηκε με την παράγραφο 12 άρθρου 241 Ν.4072/2012,ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.

«10. Για λόγους διαφάνειας και δημοσιότητας, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, δημοσιοποιούνται αμελητί στην ιστοσελίδα της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του π.δ. 33/2011 (ΦΕΚ 83/ Α/14-4- 2011) στοιχεία για τις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στους νόμους 3299/2004 και 3908/2011 και σχετίζονται με τη ροή υλοποίησης των επενδύσεων. Συγκεκριμένα δημοσιοποιούνται στοιχεία που αφορούν τις ημερομηνίες υπαγωγής, αιτήσεων και πραγματοποίησης ελέγχων, διενέργειας εκταμιεύσεων και ολοκλήρωσης των επενδύσεων, καθώς και ημερομηνίες διενέργειας ελέγχων στις περιπτώσεις τήρησης των όρων των μακροχρόνιων υποχρεώσεων».

\*\*\* Η παράγραφος 10 προστέθηκε με την παράγραφο 13 άρθρου 241 Ν.4072/2012,ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.

## Άρθρο 12

### Καταβολή ενισχύσεων

#### 1. Επιχορήγηση κεφαλαίου και επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης

«α. Ο τρόπος καταβολής του ποσού της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και η δυνατότητα προκαταβολικής χορήγησης μέρους ή και του συνόλου της επιδότησης αμέσως μετά την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων, καθώς και εκχώρησης μέρους ή του συνόλου της επιχορήγησης, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»

\*\*\* Η περίπτωση α' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 άρθρου 18 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

β. Τα ποσά επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών και δαπανών χρηματοδοτικής μίσθωσης αντίστοιχα, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

#### 2. Φορολογική απαλλαγή

«α. Το ποσόν της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής διαμορφώνεται κατ' έτος με τους ακόλουθους περιορισμούς: Η επιχείρηση έχει το δικαίωμα έναρξης της ωφέλειας του κινήτρου από τη διαχειριστική περίοδο κατά την οποία δημοσιεύεται η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο, η μέγιστη φορολογική απαλλαγή μπορεί να ανέρχεται μέχρι το ένα δεύτερο (1/2) του εγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης φορολογικής απαλλαγής. Κατά την αμέσως επόμενη διαχειριστική περίοδο η μέγιστη φορολογική απαλλαγή, συνυπολογιζομένης και της ενίσχυσης της πρώτης διαχειριστικής περιόδου, μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το σύνολο του εγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης φορολογικής απαλλαγής. Το υπόλοιπο ποσό της εγκεκριμένης ενίσχυσης φορολογικής απαλλαγής καλύπτεται εντός δεκαπέντε (15) διαχειριστικών περιόδων, μετά τη διαχειριστική περίοδο, εντός της οποίας δημοσιεύτηκε η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.»

\*\*\* Η περίπτωση α' της παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 άρθρου 19 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

β. Το ποσό της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται ως αφορολόγητο αποθεματικό, σε ειδικό λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης και σχηματίζεται από το φόρο εισοδήματος επί των καθαρών κερδών που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβάλλεται λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

γ. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, η φορολογική απαλλαγή που δικαιούται η επιχείρηση στην εκάστοτε διαχειριστική περίοδο υπολογίζεται επί του

τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής αυτής περιόδου.

δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τρόπος εφαρμογής της παρούσας παραγράφου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Οι επιχορηγήσεις κεφαλαίου και οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή και από κοινοτικά κονδύλια, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

4. Οι παραπάνω ενισχύσεις που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτου.

«5. Τμήμα που δύναται να ανέρχεται μέχρι ποσοστό οκτώ τοις χιλίοις (8%) των προβλεπόμενων πιστώσεων για την καταβολή των επιδοτήσεων του παρόντος που εγγράφονται στον Προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, αφορά την κάλυψη δαπανών των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων, περιλαμβανομένων των αποζημιώσεων των Οργάνων που συμμετέχουν στις διαδικασίες αυτές. Δεν υπόκειται στην ανωτέρω κράτηση το ποσό των πιστώσεων που προέρχονται από κοινοτικά κονδύλια. Για το σκοπό αυτόν εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ειδικό έργο με πίστωση που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσό των πιστώσεων που προβλέπονται κατ' έτος από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων εν γένει του παρόντος νόμου. Το κόστος μετακίνησης των μελών των Μητρώων Αξιολογητών και Ελεγκτών των άρθρων 7 και 11 αντίστοιχα του π.δ. 33/2011 (Α' 83), που συνίσταται σε οδοιπορικά έξοδα, έξοδα διαμονής και ημερήσια αποζημίωση, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών και βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.»

\*\*\* Η παράγραφος 5, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 14 άρθρου 241 Ν.4072/2012, ΦΕΚ Α 86, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.11 άρθρου 20 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

## Άρθρο 13

Ειδικά επενδυτικά σχέδια  
- Καθεστώς ενισχύσεων

1. Τα ειδικά επενδυτικά σχέδια διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Επιχειρηματικότητας των Νέων

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται για την ίδρυση και τη λειτουργία μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, στο εταιρικό κεφάλαιο των οποίων

συμμετέχουν με ποσοστό άνω του 50% φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους και ασκούν αποκλειστικά τη διαχείριση της Εταιρίας.

#### β. Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια ύψους τουλάχιστον πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ. Ο υπολογισμός του ποσού αυτού γίνεται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά το χρόνο έγκρισης της ενίσχυσης.

\*\*\* ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με το άρθρο 12 ΠΔ 33/2011, ΦΕΚ Α 83/14.4.2011, ορίζεται ότι:

"Οι προθεσμίες των άρθρων 4 παρ.1 περ.Ι (β) και περ. ΙΙ(ι), 5 παρ.2 και 4 και 10 παρ. 8 του παρόντος που αναφέρονται στην διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων δεν ισχύουν για τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια του άρθρου 13 παρ. 1 περ. β` του Ν. 3908/2011".

#### γ. Ολοκληρωμένων Πολυετών Επιχειρηματικών Σχεδίων

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένων πολυετών (2-5 ετών) επιχειρηματικών σχεδίων επιχειρήσεων, για τις οποίες έχει παρέλθει τουλάχιστον πενταετία από τη σύστασή τους, ελάχιστου συνολικού κόστους δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με έναν ή περισσότερους από τους επόμενους στόχους:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τους θέσης.
- Παραγωγή και προώθηση επώνυμων προϊόντων ή και υπηρεσιών.
- Καθετοποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά βελτιωμένων ή τελείως διαφοροποιημένων, σε σχέση με τα υφιστάμενα βασικά προϊόντα ή υπηρεσίες της επιχείρησης.

#### «δ. Συνέργειας και Δικτύωσης

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται από σχήματα συνέργειας και δικτύωσης που αποσκοπούν στην υλοποίηση προγραμμάτων, τα οποία είτε αξιοποιούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των επιχειρήσεων είτε αξιοποιούν υποδομές που δημιουργούνται με εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση είτε συντελούν στην προσαρμογή στο σύγχρονο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον συγκεκριμένων και γεωγραφικά προσδιορισμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών. Τα σχήματα αυτά απαρτίζονται από πέντε τουλάχιστον επιχειρήσεις στην Περιφέρεια Αττικής και στο Νομό Θεσσαλονίκης και από τρεις τουλάχιστον επιχειρήσεις στους λοιπούς νομούς της Επικράτειας και λειτουργούν υπό μορφή Κοινοπραξίας, στην οποία δύναται να συμμετέχουν και επιχειρήσεις των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην κατηγορία αυτή μπορούν να συμμετέχουν με ποσοστό έως 20% Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικοί Φορείς και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Τα ενισχυόμενα επενδυτικά σχέδια περιλαμβάνουν κοινές δράσεις, όπως κοινές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό

παραγωγής, ελέγχου ποιότητας, αποθήκευσης, δικτύων διανομής, διακίνησης, έκθεσης και πώλησης εμπορευμάτων ή παροχής υπηρεσιών, κοινό εμπορικό σήμα και σύστημα διαδικτυακού εμπορίου, κοινή πιστοποίηση και σήμα ποιότητας, κοινή εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού κ.ά..»

\*\*\* Η περίπτωση δ' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 22 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

## 2. Καθεστώς Ενισχύσεων Επιχειρηματικότητας των Νέων

α. Στα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας αυτής παρέχεται ενίσχυση, σε εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά Κατηγορία (άρθρο 14), το ύψος της οποίας, για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β. Η παραπάνω ενίσχυση παρέχεται κατά τα πρώτα πέντε, μετά την ίδρυση της, έτη λειτουργίας της επιχείρησης και μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ συνολικά, σε περίπτωση που γίνεται χρήση χρηματοδοτικής μίσθωσης εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Σε κάθε άλλη περίπτωση, παρέχεται επιχορήγηση, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ συνολικά. Το κατ' έτος χορηγούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το 33% του συνόλου της χορηγούμενης ενίσχυσης.

γ. Η ενίσχυση αυτή παρέχεται για δαπάνες που αφορούν αμοιβές για νομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία της επιχείρησης, καθώς και δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τα πρώτα πέντε έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και αφορούν:

γα. τόκους εξωτερικής χρηματοδότησης με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει το επιτόκιο αναφοράς,

γβ. δαπάνες για μίσθωση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παραγωγής και δαπάνες χρησιμοποίησης τεχνολογικών υποδομών που δημιουργούνται με εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση,

γγ. δαπάνες για ενέργεια, ύδρευση και θέρμανση, καθώς και διοικητικές επιβαρύνσεις και φόρους (εκτός του Φ.Π.Α. και των εταιρικών φόρων),

γδ. δαπάνες για χρηματοδοτική μίσθωση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παραγωγής,

γε. δαπάνες για μισθοδοσία, όπου περιλαμβάνονται και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, με την προϋπόθεση ότι γι' αυτές δεν έχουν δοθεί άλλου είδους ενισχύσεις.

δ. Τα ποσοστά ενίσχυσης δεν μπορούν να υπερβαίνουν:

δα. Στις περιφέρειες του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α' της Συνθήκης της Ε.Ε. το 35% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 25% κατά τα δύο επόμενα έτη.

Τα ποσοστά αυτά μπορούν να προσαυξάνονται κατά 5% στις περιφέρειες όπου το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. είναι μικρότερο του 60% του μέσου όρου των 25 κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στα μικρά νησιά με πληθυσμό μικρότερο των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων.

δβ. Στις περιφέρειες του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ` της Συνθήκης της Ε.Ε. το 25% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 15% κατά τα δύο επόμενα έτη.

ε. Οι μικρές επιχειρήσεις που ελέγχονται από μετόχους επιχειρήσεων που έκλεισαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο δεν δύνανται να λάβουν ενίσχυση, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια σχετική αγορά ή σε όμορες αγορές.

### 3. Καθεστώς Ενισχύσεων Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων

#### «3. Καθεστώς Ενισχύσεων Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων

α. Στα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας αυτής ύψους έως και πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ μπορούν να παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά όλα τα είδη των ενισχύσεων του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, το ύψος των οποίων, για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας αυτής, ύψους άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ μπορεί να παρέχεται μόνο φορολογική απαλλαγή, για το ποσό της επένδυσης που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 της περίπτωσης α` του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.»

\*\*\* Η περίπτωση α`της παρ.3 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 άρθρου 19 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

[ β. Για τα επενδυτικά σχέδια της παραπάνω κατηγορίας το χορηγούμενο ποσοστό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

[ βα. για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

[ββ. για το τμήμα που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ μέχρι και εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης],

βγ. για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 30% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

Το ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται με τη μορφή επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει για κάθε επενδυτικό σχέδιο το 60% της συνολικής ενίσχυσης.

[γ. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού ενισχύσεων της προηγούμενης περίπτωσης, ένα μεγάλο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται ενιαίο όταν η επένδυση πραγματοποιείται εντός μιας τριετούς περιόδου, εκ μέρους μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, και αποτελείται από πάγια στοιχεία ενεργητικού, συνδυαζόμενα κατά αδιαίρετο από οικονομική άποψη τρόπο].

\*\*\* Οι περιπτώσεις β', βα', ββ' και γ' της παρ.3 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΑΝ και οι περ.δ', ε', στ' και ζ' αυτής αναριθμήθηκαν σε περιπτώσεις β', γ', δ' και ε' αντίστοιχα, με την παρ.3 άρθρου 19 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

β (δ). Στα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής δεν παρέχονται οι προσαυξήσεις των ποσοστών ενίσχυσης που χορηγούνται στις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις.

γ (ε). Τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αξιολογούνται σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 10 του παρόντος νόμου και, εφόσον ο συνολικός βαθμός αξιολόγησης υπερβαίνει το ελάχιστο όριο βαθμολογίας που τίθεται με την κανονιστική απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του παρόντος, εντάσσονται στο καθεστώς ενισχύσεων της παρούσας παραγράφου μέχρι εξαντλήσεως των οριζόμενων κατ' έτος ενισχύσεων.

Για τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου.

«Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων της παραγράφου αυτής τελούν υπό την προϋπόθεση της κύρωσης τους με νόμο.»

\*\*\* Το τελευταίο εδάφιο της περ. ε', η οποία αναριθμήθηκε σε περ γ' της παρ.3 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.4 άρθρου 19 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

δ (στ). Οι επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για μεγάλα επενδυτικά σχέδια κοινοποιούνται μεμονωμένα προς έγκριση στην Επιτροπή εάν το συνολικό ποσό της ενίσχυσης από όλες τις πηγές υπερβαίνει το 75% του μέγιστου ορίου ενίσχυσης που θα μπορούσε να λάβει μία επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες ύψους εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) ευρώ, εφαρμόζοντας το ισχύον πάγιο όριο ενίσχυσης για μεγάλες επιχειρήσεις στον εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής. Οι επενδυτικές ενισχύσεις που δεν κοινοποιούνται βάσει του προηγούμενου εδαφίου γνωστοποιούνται στην Επιτροπή εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής τους με υποβολή των περιληπτικών πληροφοριών που απαιτούνται στο τυποποιημένο έντυπο του Παραρτήματος ΙΙ του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, μέσω της εγκατεστημένης ηλεκτρονικής εφαρμογής της Επιτροπής.

«ε. Με την απόφαση υπαγωγής, που εκδίδεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, για κάθε επενδυτικό σχέδιο της παρούσας παραγράφου ορίζεται το είδος και τα ποσοστά των παρεχόμενων ενισχύσεων και δύνανται να τίθενται ειδικοί όροι ανάλογα με το είδος της επένδυσης που αφορούν το χρόνο υλοποίησης και διατήρησης της.»

\*\*\* Η περίπτωση ζ', η οποία αναριθμήθηκε σε περίπτωση ε' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.5 άρθρου 19 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

Σε επενδυτικά σχέδια για ΑΠΕ, που δεν ανήκουν στους υδροηλεκτρικούς και υβριδικούς σταθμούς, στα αντλησιοταμιευτικά συστήματα ενέργειας και στις μονάδες παραγωγής ενέργειας από βιομάζα και βιοαέριο και που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου 2014 παρέχονται μόνο φορολογικά κίνητρα».

\*\*\* Η παρ.6 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 68 Ν.4155/2013, ΦΕΚ Α 120/29.5.2013, το οποίο ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου.

#### 4. Καθεστώς Ενισχύσεων Ολοκληρωμένων Πολυετών Επιχειρηματικών Σχεδίων

Στην κατηγορία αυτή παρέχονται φορολογικές απαλλαγές κατά το ποσοστό του πίνακα του άρθρου 5 παράγραφος 5 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παράγραφος 2 του παρόντος.

#### 5. Καθεστώς Ενισχύσεων Συνέργειας και Δικτύωσης

α. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να προκηρύσσονται ειδικά προγράμματα που αφορούν συγκεκριμένες δραστηριότητες της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

β. Στα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας αυτής παρέχονται οι προβλεπόμενες από το Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό ενισχύσεις, το ύψος των οποίων, για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προκηρύσσονται Προγράμματα που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενισχύσεων της Επιχειρηματικότητας των Νέων, των Ολοκληρωμένων Πολυετών Επιχειρηματικών Σχεδίων και της Συνέργειας και Δικτύωσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι παρεχόμενες ενισχύσεις για τα καθεστώτα αυτά, το είδος και τα ποσοστά των χορηγούμενων ενισχύσεων, το είδος και τα ποσοστά των ενισχυόμενων δαπανών, και μπορούν να ορίζονται οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου σε σχέση με τη νομική μορφή των επιχειρήσεων, το περιεχόμενο και το ελάχιστο κόστος ενισχυόμενου επενδυτικού σχεδίου, τη διαδικασία παροχής των ενισχύσεων, το χρόνο και τις υπηρεσίες στις οποίες υποβάλλονται οι σχετικές αιτήσεις και τα όργανα εξέτασης και έγκρισης αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

#### Άρθρο 14

##### Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων - Κυρώσεις

1. Επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι την παρέλευση πενταετίας ή τη λήξη της προβλεπόμενης περιόδου επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, αν αυτή υπερβαίνει την πενταετία, από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, οφείλουν:

α. Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής.

β. Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

γ. Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

δ. Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που οφείλονται σε φυσικά φαινόμενα.



ε. Να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία έτυχαν ενισχύσεως, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.

Αιτήματα αντικατάστασης παγίων για κάθε ενισχυόμενη επένδυση δεν μπορούν να εγκριθούν πάνω από δύο (2) φορές.

«Εξαιρούνται από την απαγόρευση αυτή τα πάγια περιουσιακά στοιχεία επιχειρήσεων για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) που ενισχύονται με τον παρόντα νόμο και αντιστοιχούν στις δαπάνες έργου επέκτασης για τη σύνδεση τους με το Δίκτυο. Τα πάγια αυτά περιουσιακά στοιχεία επιτρέπεται να μεταβιβάζονται στον κύριο του Συστήματος ή του Δικτύου, εφόσον υπάρχει σχετική υποχρέωση κατά τις ισχύουσες διατάξεις.»

\*\*\* Το τελευταίο εδάφιο της περ. ε' προστέθηκε με την παρ.8 άρθρου 20 Ν.4146/2013, ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

στ. Να διατηρήσουν την επένδυση στην περιοχή, όπου χορηγήθηκε η ενίσχυση.

ζ. Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης χωρίς έγκριση του αρμόδιου, για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οργάνου. Η έγκριση δίδεται πάντοτε με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

η. Να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρία ή αποσχίσουν κλάδο στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς έγκριση του αρμόδιου, για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οργάνου. Η έγκριση δίδεται πάντοτε με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.

θ. Να αποστέλλουν στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει η τήρηση των υποχρεώσεων τους που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και της εγκριτικής απόφασης. Τα στοιχεία αυτά θα αποστέλλονται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης και μέχρι τη λήξη του ως άνω διαστήματος.

Σε περίπτωση μη αποστολής των στοιχείων της παρούσας περίπτωσης ή αποστολής ανακριβών στοιχείων επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο που ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της επιχορήγησης. Το πρόστιμο αυτό εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ορίζεται η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας:

α) Στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση.

β) Στις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 1 δύναται να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να επιστραφεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή επιστραφεί μέρος αυτής.

γ) Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους.

4. Εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παράγραφο 1 χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της εισπραχθείσας ενίσχυσης ή καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου ή παρακρατείται τμήμα από τα υπολειπόμενα ποσά που δικαιούται η επιχείρηση βάσει της εγκριτικής απόφασης.

Εφόσον η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους.

5. Εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις, που ορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, επιστρέφεται η αναλογούσα στο συγκεκριμένο εξοπλισμό εισπραχθείσα ενίσχυση ή και ο μη καταβληθείς φόρος στο σύνολο τους.

Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση λύσης με οποιονδήποτε τρόπο της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης.

6. Κάθε αλλαγή της εταιρικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης οφείλει να γνωστοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία.

Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι Μεσαία ή Μικρή επιχείρηση, αφαιρείται από την ενίσχυση το αντίστοιχο ποσοστό που όριζε η απόφαση υπαγωγής λόγω αυτής της ιδιότητας.

7. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής της επένδυσης ή του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και επιστρέφεται η καταβληθείσα ενίσχυση ή καταπίπτει η εγγυητική επιστολή στην περίπτωση χορήγησης προκαταβολής,

β) εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Οι ανωτέρω συνέπειες επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας και από όργανα που είναι κατά το νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η διαδικασία για τη διαπίστωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων και την επιβολή

των προβλεπόμενων κυρώσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για την επιβολή ολικής ή μερικής επιστροφής, η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 30% της ενίσχυσης που έχει εγκριθεί, εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρίας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν, καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής.

9. Η επιστροφή των ενισχύσεων που δίδονται με βάση τον παρόντα νόμο γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημόσιων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή τους. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ..

10.«Τα ποσά των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί ή να κεφαλαιοποιηθεί και επιστρέφεται σε περίπτωση διάλυσης της επιχείρησης εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.»

Σε περίπτωση διανομής τους ή κεφαλαιοποίησης επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

\*\*\* Το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.7 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

11. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, το οφειλόμενο ποσό αποδίδεται με ιδιαίτερη δήλωση εντός του επόμενου μήνα από αυτόν εντός του οποίου γεννήθηκε, σύμφωνα με τα πιο πάνω, η υποχρέωση επιστροφής. Για τη βεβαίωση, καταβολή και έλεγχο έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') και του ν. 2717/1997 (ΦΕΚ 97 Α'). Ενδεχόμενη άσκηση προσφυγής δεν αναστέλλει την καταβολή του οφειλόμενου ποσού.

12. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του οφειλόμενου ποσού φόρου, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η διαδικασία, ο τρόπος και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους και καταβολή των οφειλόμενων φόρων, σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων των ενισχυόμενων επιχειρήσεων.

14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και οι πρόσθετες υποχρεώσεις που απορρέουν από την Κοινωνική Νομοθεσία για τις υπηρεσίες χορήγησης των ενισχύσεων και για τις επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια υπήχθησαν στις διατάξεις του παρόντος και εντάχθηκαν σε καθεστώς συγχρηματοδότησης.

«Άρθρο 14B

Προϋποθέσεις και διαδικασίες τροποποίησης φυσικού και οικονομικού Αντικειμένου

«1. Αιτήματα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου μπορεί να υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Επενδυτικού Σχεδίου. Στις περιπτώσεις εξέτασης επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης για αλλαγή προμηθευτή ή τύπου μηχανολογικού εξοπλισμού, όταν η συνολική ονομαστική ισχύς δεν μεταβάλλεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%. Ο φορέας της επένδυσης δεν υποβάλλει αίτημα τροποποίησης όταν γίνονται μεταβολές του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου μεταξύ κατηγοριών ενεργειών, με την προϋπόθεση ότι οι μεταβολές αυτές στο σύνολο τους δεν θα ξεπερνούν το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Αν η τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου επιφέρει μεταβολή που υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό, τότε ο φορέας της επένδυσης υποβάλλει στην Υπηρεσία σχετικό αίτημα τροποποίησης.

2. Τα αιτήματα αυτά εξετάζονται από την Υπηρεσία και μπορεί να γίνουν αποδεκτά υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να μην επέρχεται απόκλιση από όρους και κριτήρια τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο της αξιολόγησης και της βαθμολόγησης του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. δαπάνες καινοτομίας, δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης), β) να μην επέρχεται κατάργηση κατηγορίας ενέργειας η οποία έχει προβλεφθεί στην απόφαση υπαγωγής (η προσθήκη νέας κατηγορίας δύναται να γίνει αποδεκτή), γ) να μην επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από το ν. 3908/2011 και τις κάθε φορά τροποποιήσεις του.

Για να γίνει δεκτό ένα αίτημα τροποποίησης θα πρέπει επιπλέον να διασφαλίζεται ότι: α) εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της, β) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της προκήρυξης, γ) δεν επέρχεται αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ούτε αύξηση του ύψους του ποσού της ενίσχυσης. Το αίτημα τροποποίησης υποβάλλεται από τον δικαιούχο της ενίσχυσης προς την Υπηρεσία, μέσω του ΠΣΚΕ-Επ συνοδευόμενο από αιτιολόγηση της σκοπιμότητας του, καθώς και σχετικές προσφορές, προτιμολόγια, ενημερωτικά δελτία (prospectus), τα οποία αιτιολογούν τις μεταβολές στο κόστος.

3. Η Υπηρεσία εξετάζει το αίτημα στην ουσία του και αποφασίζει για τη μερική ή ολική αποδοχή ή απόρριψη του εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή και παραλαβή του. Αν η Υπηρεσία αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εκδίδει τροποποίηση της υπουργικής απόφασης υπαγωγής. Στην αντίθετη περίπτωση, ενημερώνει εγγράφως τον επενδυτή για τη μη αποδοχή του αιτήματος του και αιτιολογεί την απόφαση της.

4. Σε περίπτωση μεταβολής της επωνυμίας ή της έδρας της επιχείρησης είτε κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είτε μετά από την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται σε προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση της Υπηρεσίας. Η υποχρέωση αυτή ισχύει για χρονικό διάστημα έως πέντε (5) ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 4 εφαρμόζονται και για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί κατά τις διατάξεις των νόμων 2601/1998 και 3299/2004, όπως ισχύουν.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών, εκδίδεται απόφαση με την οποία ορίζεται καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου για την υποβολή αιτημάτων τροποποίησης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

\*\*\* Το άρθρο 14B προστέθηκε με την παρ. 15 άρθρου 241 Ν.4072/2012,ΦΕΚ Α 86 και αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρου 21 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90/18.4.2013.

## Άρθρο 15

### Ετήσια υποβολή Έκθεσης στη Βουλή των Ελλήνων

Τον Ιανουάριο εκάστου έτους ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας υποβάλλει στη Βουλή των Ελλήνων Έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι πόροι που διατέθηκαν, οι επενδύσεις που ενισχύθηκαν και οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν κατά κλάδο και περιφέρεια, καθώς και οι εκτιμώμενες επιπτώσεις των ενισχύσεων του παρόντος νόμου στην ανάπτυξη, την κλαδική αναδιάρθρωση, την πράσινη επιχειρηματικότητα, την ενίσχυση της καινοτομίας, την αύξηση των θέσεων απασχόλησης, την περιφερειακή σύγκλιση και συνολικά την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χώρας κατά το προηγούμενο έτος.

## Άρθρο 16

### Μεταβατικές διατάξεις

1. Επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των νόμων 3299/2004, 2601/1998, 1892/1990 εξακολουθούν να διέπονται από το καθεστώς αυτό.

2. α. Επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004 εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, υπό την προϋπόθεση ότι το ύψος ενίσχυσης τους δεν υπερβαίνει τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013, όπως ισχύει. Σε διαφορετική περίπτωση παρέχονται τα ανώτατα κατά περίπτωση όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, όπως ισχύει.

β. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κανονιστικές πράξεις ως προς τα Όργανα και διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων που υποβλήθηκαν υπό το καθεστώς των νόμων 3299/2004, 2601/1998, 1892/1990.

γ. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εξακολουθούν και εφαρμόζονται οι κανονιστικές αποφάσεις για την υλοποίηση τους και τις διαδικασίες ελέγχου, ολοκλήρωσης και καταβολής ενισχύσεων.

δ. Οι γνωμοδοτικές επιτροπές της παρ. 15 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των επενδυτικών σχεδίων που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004.

ε. Μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις του για τη διενέργεια των ελέγχων, την έκδοση των τροποποιητικών αποφάσεων, των αποφάσεων ολοκληρώσεων και πιστοποιήσεων έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, των αποφάσεων ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, για τις επενδύσεις που υπήχθησαν στους προγενέστερους επενδυτικούς νόμους.

«στ. επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3299/2004 και δεν έχουν υλοποιηθεί και δεν έχουν απενταχθεί μπορεί να χρηματοδοτούνται για το μη υλοποιηθέν μέρος της επένδυσης εν όλω ή εν μέρει μέσω τραπεζικού δανεισμού με δάνεια χαμηλού κόστους, από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συνεργάζονται με το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ ΑΕ). Στην περίπτωση αυτή το όφελος από την ανωτέρω χρηματοδότηση συνυπολογίζεται στο συνολικό ποσοστό ενίσχυσης, σύμφωνα με τα όρια που καθορίζονται στην περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου. Απαγορεύεται αυστηρά και με ευθύνη της τράπεζας που χορηγεί το δάνειο η αναχρηματοδότηση υφιστάμενων δανείων με τις ανωτέρω δανειοδοτήσεις.»

\*\*\* Η περίπτωση στ' προστέθηκε με τη παρ.4 του άρθρου 22 του Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ Α 18/25-01-2013), με έναρξη ισχύος από 05/12/2012 όπως ορίζεται στη παρ.4 του άρθρου 49 του ίδιου νόμου.

3. Επιχειρήσεις που έχουν πραγματοποιήσει έναρξη δαπανών μέχρι την 29η Ιανουαρίου 2010, όπως ορίστηκε στο άρθρο 10 του ν. 3816/2010, για να ενισχυθούν για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων τους με το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. α. Οι διατάξεις του ν. 2601/1998 για την Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων στις χώρες της αλλοδαπής, στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 6 του ν. 2996/2002, «Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων Ε.Σ.Ο.Α.Β.», όπως ισχύει, εφαρμόζονται μέχρι τη λήξη του προγράμματος αυτού.

β. Επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στις διατάξεις του ν. 2601/1998 σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2996/2002, όπως ισχύει, διέπονται από τις διατάξεις του ν. 2601/1998. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κανονιστικές πράξεις ως προς τα Όργανα και διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων της παραγράφου αυτής.

γ) i. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας δύναται να ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν το χρόνο υποβολής αιτήσεων, τις διαδικασίες και τα Κριτήρια αξιολόγησης, τις προϋποθέσεις υπαγωγής, την υλοποίηση, τον έλεγχο, την παρακολούθηση και κάθε ειδικότερο θέμα για τις επενδύσεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2601/1998 στο Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (ν. 2996/2002).

Επίσης με την ίδια απόφαση ορίζεται το υπόλοιπο, εκ του προβλεπόμενου στο ν. 2996/2002, διατιθέμενο ύψος κονδυλίων για την ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στο Ε.Σ.Ο.Α.Β..

ii. Η ισχύς της κανονιστικής απόφασης που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2601/1998 παρατείνεται μέχρι την έκδοση νέας απόφασης, κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση i της περίπτωσης αυτής.

5. Εφαρμόζεται και για τον παρόντα νόμο η παρ. 35 του άρθρου 6 του ν. 2601/1998, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004.

6. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και

του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διατηρείται η ισχύς της υπ` αριθμ. 31054/12.7.2007, όπως τροποποιήθηκε, κοινής υπουργικής απόφασης που εκδόθηκε κατ` εξουσιοδότηση του άρθρου 3 παρ. 2α του ν. 3299/2004.

7. Διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται:

α. Η υπ` αριθμ. 43965/30.11.1994 κανονιστική απόφαση για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακής μονάδας που έχει εκδοθεί κατ` εφαρμογή της περίπτωσης λβ` της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1892/1990 και έχει διατηρηθεί σε ισχύ σύμφωνα με τις Μεταβατικές διατάξεις της περίπτωσης ε` της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε, και της περίπτωσης ζ` της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004 και

β. Η υπ` αριθμ. 58692/5.8.1998 κανονιστική απόφαση για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) που είχε εκδοθεί σύμφωνα με το εδάφιο β` της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 2601/1998, και έχει διατηρηθεί σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περ. ζ` της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004, όπως τροποποιήθηκε.

γ. Οι κοινές υπουργικές αποφάσεις για τον καθορισμό των προδιαγραφών των συνεδριακών κέντρων, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών, των θεματικών πάρκων, των γηπέδων γκολφ, των κέντρων προπονητικού και αθλητικού τουρισμού, καθώς και η οικεία απόφαση του πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης για τις προδιαγραφές των χιονοδρομικών κέντρων.

Επίσης διατηρείται σε ισχύ το προεδρικό διάταγμα για την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό των αυτοκινητοδρομίων.

δ. Η κοινή υπουργική απόφαση για τους όρους τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια, αρμοδιότητας πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και η υπουργική απόφαση για τα αναγκαία δικαιολογητικά.

8. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του παρόντος διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται:

α. Η κανονιστική απόφαση του ν. 1892/1990 για τον τρόπο καταβολής της επιχορήγησης (που εκδόθηκε κατ` εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αυτού και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τις Μεταβατικές διατάξεις της περ. η` της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε και της περ. κ` της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004).

β. Η υπ` αριθμ. 40929/2.11.2005 κανονιστική απόφαση για τον τρόπο καταβολής της προκαταβολής της επιχορήγησης.

γ. Η υπ` αριθμ. 48116/19.12.2005 απόφαση, όπως ισχύει, για τον καθορισμό των δικαιολογητικών για τον έλεγχο των επενδύσεων.

9. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος, η επιβολή κυρώσεων και η καταβολή των ενισχύσεων των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους νόμους 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998 από τον ΕΟΜΜΕΧ εξακολουθεί να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού.

10. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων για τις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1892/1990 ή του ν. 1262/1982 από την Α.Τ.Ε. εξακολουθεί να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού.

11. Η παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3299/2004, η οποία προβλέφθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3752/2009 και με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3840/2010, ισχύει ανεξάρτητα αν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των νόμων αυτών είχε συμπληρωθεί η αρχική ή κατά παράταση προθεσμία ολοκλήρωσης.

12. Μέχρι τη στελέχωση και οργάνωση της Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, ώστε να μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητες της, όπως αυτές προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι αρμοδιότητες της ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, στην οποία υποβάλλονται και οι σχετικές αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διαπιστώνεται η πλήρωση όλων των οργανωτικών προϋποθέσεων και η έναρξη λειτουργίας της Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, σε σχέση με τις αρμοδιότητες της, που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

13. Η δυνατότητα της παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης που παρέχεται σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, μπορεί να χορηγείται και τμηματικά.

Στις περιπτώσεις τμηματικής παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, η υποβολή του σχετικού αιτήματος πραγματοποιείται μέχρι τη λήξη της νέας ημερομηνίας ολοκλήρωσης.

Η παρούσα ρύθμιση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ν. 3299/2004.

14. Επενδυτικά σχέδια που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες μέχρι και τις 29.1.2010, και το προβλεπόμενο στην υπ' αριθμ. 33017/25.7.2007 κανονιστική απόφαση, όπως ισχύει, δικαιολογητικό της Ειδικής Γνωμάτευσης του Ε.Ο.Τ. κατατέθηκε σε χρόνο μεταγενέστερο της αρχικής αίτησης, εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, ανεξάρτητα αν εκκρεμεί, είναι σε διαδικασία εξέτασης ή έχουν εκδοθεί απορριπτικές αποφάσεις λόγω της μη προσκόμισης του δικαιολογητικού αυτού.

15. Επενδυτικά σχέδια που απεστάλησαν στις αρμόδιες υπηρεσίες ταχυδρομικώς μέχρι και τις 29.1.2010, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004.

16. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 3299/2004, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3470/2006 (ΦΕΚ 132 Α') εφαρμόζεται, αφότου ίσχυσε, και για τα επενδυτικά σχέδια των υποπεριπτώσεων ιν και ν της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3299/2004, όπως εξειδικεύθηκαν με την υπ' αριθμ. 13752/29.3.2006 κανονιστική απόφαση, για τα οποία δεν έχει εκδοθεί απόφαση υπαγωγής ή εκδόθηκε απορριπτική απόφαση, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.



17. Το οριζόμενο στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης Α δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, χρονικό διάστημα των δώδεκα (12) μηνών δεν έχει εφαρμογή για τις υφιστάμενες εταιρίες, οι οποίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει τα επενδυτικά σχέδια, για τα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

18. Στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, δύναται να εκδοθεί απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, επιβάλλονται όμως οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10 του ίδιου νόμου.

19. Οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 38508/31.7.2009 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 1664 Β') έχουν εφαρμογή και σε επενδυτικά σχέδια που κατά το χρόνο έκδοσής της εκκρεμούσε η αξιολόγηση τους και για τα οποία δεν έχει εκδοθεί απόφαση υπαγωγής ή εκδόθηκε, λόγω της μη εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων, απορριπτική απόφαση, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

20. Για το τρέχον έτος οι προβλεπόμενες στο άρθρο 7 κανονιστικές αποφάσεις εκδίδονται εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

#### Άρθρο 17

Η παράγραφος 11 του άρθρου 30 του Αγορανομικού Κώδικα (ν.δ. 135/1946), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 3668/2008 «Αναθεώρηση των διατάξεων περί κυρώσεων του ν.δ. 136/1946 «Περί Αγορανομικού Κώδικα» και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 115 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«11. α) Κάθε καταστηματούχος, εργοστασιάρχης, πρατηριούχος, λιανοπωλητής και γενικά κάθε έμπορος ειδών που: i) κατέχει ψευδή όργανα μέτρησης, όπως αυτά ορίζονται με σχετική υπουργική απόφαση, ii) μεταχειρίζεται όργανα μέτρησης, άλλα από τα κατά νόμο προβλεπόμενα ακόμη και αν διατηρούνται σε καλή κατάσταση, iii) αποποιείται τη μέτρηση ή ζύγιση και iv) πωλεί με το μέτρο είδη, των οποίων η πώληση προβλέπεται να γίνεται σε βάρος, τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό (0,2%) επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης και σε περίπτωση νέας επιχείρησης, επί του κύκλου εργασιών που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τη στιγμή διαπίστωσης της παράβασης. Το πρόστιμο αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το διπλάσιο του ελάχιστου προστίμου που προβλέπεται στις παραγράφους 1 ή 4 του άρθρου 30 του Αγορανομικού Κώδικα. Με το ίδιο πρόστιμο τιμωρείται όποιος εισάγει, κατασκευάζει όργανα μέτρησης άλλα από τα κατά νόμο προβλεπόμενα ή τα μετατρέπει σε ψευδή. Τα ψευδή όργανα μέτρησης κατάσχονται και καταστρέφονται.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα όργανα που διενεργούν την κατάσχεση, τη διαδικασία καταστροφής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με την τύχη των ψευδών οργάνων μέτρησης.

β) Ειδικά στα πρατήρια υγρών καυσίμων, η τοποθέτηση οργάνου ή υποστηρικτικών μέσων οργάνου καταδολίευσης ή αλλοίωσης του αποτελέσματος των μετρήσεων των αντλιών θεωρείται ως μετατροπή οργάνου μέτρησης σε ψευδές. Το όργανο καταδολίευσης ή αλλοίωσης και τα τυχόν υποστηρικτικά μέσα κατάσχονται και στον παραβάτη επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο για κάθε επηρεαζόμενη αντλία ίσο με το διπλάσιο του υπολογιζόμενου ποσοστού απόκλισης κάθε αντλίας χωριστά επί του ποσού συμμετοχής της στο συνολικό κύκλο εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης και σε περίπτωση νέας επιχείρησης, επί του κύκλου εργασιών που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τη στιγμή διαπίστωσης της παράβασης. Σε περίπτωση που το ποσοστό απόκλισης ή το ποσό συμμετοχής στο συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί για κάθε επηρεαζόμενη αντλία, τότε η παράβαση τιμωρείται με αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο δύο τοις εκατό (2%) για κάθε επηρεαζόμενη αντλία επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης και σε περίπτωση νέας επιχείρησης, επί του κύκλου εργασιών που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τη στιγμή διαπίστωσης της παράβασης. Το πρόστιμο αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, ανά επηρεαζόμενη αντλία.

γ) Τα δύο τελευταία εδάφια της ως άνω παραγράφου β` εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις επέμβασης στις καλωδιώσεις, στις συνδεσμολογίες και στις σωληνώσεις της αντλίας ή του ενδείκτη.

δ) Στην περίπτωση της παραγράφου β` επιβάλλονται και οι προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο ποινικές κυρώσεις. Παράλληλα, αφαιρείται υποχρεωτικά οριστικά η άδεια λειτουργίας της εν λόγω επιχείρησης, με απόφαση της αδειοδοτούσας αρχής, της πράξης χαρακτηριζόμενης ως σοβαρής παράβασης των όρων χορήγησης της σχετικής άδειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 παρ. 6 του ν. 3054/2002 (ΦΕΚ 230 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3335/2005 (ΦΕΚ 95 Α'). Για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, η ελεγκτική αρχή αποστέλλει το φάκελο της υπόθεσης συνοδευόμενο από σχετική εισηγητική έκθεση, στην αδειοδοτούσα αρχή, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη διαπίστωση της παράβασης. Από την ημερομηνία έκδοσης της ανωτέρω απόφασης και για έξι μήνες δεν επιτρέπεται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, η λειτουργία παρόμοιας επιχείρησης στον ίδιο χώρο.

Επίσης, δεν επιτρέπεται η χορήγηση νέας άδειας λειτουργίας παρόμοιας επιχείρησης στον ίδιο χώρο σε σύζυγο ή σε πρόσωπα έχοντα μέχρι δεύτερου βαθμού συγγένεια με τον δικαιούχο της άδειας, εφόσον ο χώρος ή οι εγκαταστάσεις είναι ιδιοκτησίας του παραβάτη και η ιδιοκτησία παραμένει σε αυτόν.

ε) Η συμμετοχή στη διάπραξη του αδικήματος της παραγράφου β` τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο κατ' ελάχιστον πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ επιφυλασσομένης και της επιβολής των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, εφόσον η συμμετοχή συνίσταται στην εγκατάσταση του μηχανισμού καταδολίευσης ή αλλοίωσης.»

## Άρθρο 18

### Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει με τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

## ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

**A. Με το άρθρο τρίτο Ν.4098/2012,ΦΕΚ Α249/20.12.2012,** ορίζεται ότι: "Επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις των νόμων 2601/1998 (Α' 81), 3299/2004 (Α' 261) και 3908/ 2011 (Α' 8) όπως ισχύουν, καθώς και σε μεταγενέστερους νόμους που αφορούν ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων, διέπονται, ως προς την εφαρμογή των νόμων αυτών, από τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο αίτησης υπαγωγής, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από ειδικές ή μεταβατικές διατάξεις".

**B. Κατά το άρθρο 9 περ.β) Ν.4019/2011 (Α 216)** Οι Κοιν.Σ.Επ. και οι Κοι.Σ.Π.Ε. του άρθρου 12 του ν. 2716/1999: α)... β) δύνανται να εντάσσονται στο ν. 3908/2011 (Α' 8)".

**Γ. Κατά την παρ.15 άρθρου 20 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90,**

" Όπου κατά τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων 2601/1998 (Α'81), 3299/2004 (Α'261) και 3908/2011 (Α'8) αναφέρεται χρόνος ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων, νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπως αυτός αναφέρεται στη σχετική απόφαση ολοκλήρωσης και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της απόφασης αυτής".

**Δ. Κατά το άρθρο 23 Ν.4146/2013,ΦΕΚ Α 90 «Επιτάχυνση Διαδικασιών» και ειδικότερα:**

**με τις παρ. 1 έως και 4 προβλέπεται ότι**

**«1.** Κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων επενδυτών, μπορεί να διενεργούνται ενδιάμεσοι έλεγχοι πιστοποίησης καθώς και τελικοί έλεγχοι ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων των νόμων 3299/2004 και 3908/2011, από πιστοποιημένους φορείς. Οι εκθέσεις ελέγχου του προηγούμενου εδαφίου υποβάλλονται στις αρμόδιες για την έκδοση της απόφασης Υπηρεσίες της Διοίκησης.

**2..** Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πιστοποίησης καθώς και η διαδικασία ανάθεσης του έργου ελέγχου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και η διαδικασία έκδοσης της σχετικής απόφασης της Διοίκησης.'

**3.** Αιτήσεις θεραπείας επί επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί κατά τις διατάξεις του ν. 3299/2004, οι οποίες έχουν υποβληθεί ως «Αιτήματα Θεραπείας» έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και δεν έχουν εξετασθεί, εξετάζονται από την αρμόδια Υπηρεσία κατά προτεραιότητα έως την 31/12/2013, άλλως τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψή τους.

**4.** Επί αιτήσεων θεραπείας που υποβάλλονται, αναφορικά με επενδυτικά σχέδια του προηγούμενου εδαφίου, μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται το άρθρο 24 του ν. 2690/1996 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (Α' 45).

**με την παρ. 6 προβλέπεται ότι**

**«6. α.** Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 7 του ν. 3469/2006 (Α' 131) περί δημοσίευσης στο τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως:

αα. οι αποφάσεις συγκρότησης των Γνωμοδοτικών Επιτροπών της παραγράφου 15 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004.

ββ. οι αποφάσεις συγκρότησης των Οργάνων Ελέγχου της παραγράφου 17 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004.

γγ. οι αποφάσεις συγκρότησης Οργάνων του στοιχείου β' της παραγράφου 4 του άρθρου 241 του ν. 4072/2012.

δδ. οι αποφάσεις σύστασης Οργάνων εξέτασης ενστάσεων και Οργάνων ελέγχου, που συγκροτούνται κατά τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 5 και για τις περιπτώσεις γ. και στ. αντίστοιχα, του άρθρου 11 του ν. 3908/2011.

β. Οι αποφάσεις συγκρότησης των Οργάνων του στοιχείου α της παραγράφου αυτής, δημοσιεύονται στο διαδίκτυο, μετά την έκδοσή τους, κατά τις διατάξεις του ν. 3861/2010 (Α'112) και ισχύουν από το χρόνο ανάρτησής τους, με παράλληλη τοιχοκόλληση στο κεντρικό κτήριο της Υπηρεσίας, η οποία τις εκδίδει.

γ. Τυχόν έλλειψη δημοσίευσης αποφάσεων συγκρότησης Οργάνων, της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου στο τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ. πριν την έκδοση του παρόντος νόμου, δεν επιφέρει ακυρότητά τους.

δ. Τυχόν καταβληθέντα ποσά, ως αποζημιώσεις Οργάνων της παραγράφου αυτής, σε εκτέλεση αποφάσεων συγκρότησης που δεν έχουν δημοσιευθεί στο τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ. , πριν της έκδοσης του παρόντος νόμου, θεωρούνται νομίμως καταβληθέντα.»

**Ε. Με το άρθρο 24 του ν. 4146/2013 Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων** «Παρατείνεται κατά ένα έτος η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στο ν. 3299/2004, όπως ισχύει. Η εν λόγω παράταση παρέχεται πέραν αυτής που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 241 του ν. 4072/2012.»

**ΣΤ. Με το άρθρο 25 του ν. 4146/2013 «Κεφάλαια Εξωτερικού προβλέπεται:**

1. Η παρ 3 του άρθρου 1 του α.ν 89/1967 (Α' 132) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν 3427/2005 (Α'312)\_ αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται κυρώσεις που συνίστανται σε πρόστιμο ή και ανάκληση της άδειας, εφόσον διαπιστωθούν παραβάσεις των όρων αυτής ή του παρόντος νόμου. Πριν από την επιβολή των κυρώσεων η διοίκηση οφείλει να καλέσει εγγράφως την εταιρεία προκειμένου να υποβάλει έκθεση με τις απόψεις της για τις παραβάσεις που τις αποδίδονται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών (15) από την κοινοποίηση της πρόσκλησης.»

2. Η παρ 1 του άρθρου 3 του α.ν 89/1967 (Α'132) όπως προστέθηκε με το άρθρο 29 του ν 3427/2005 (Α'312) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας Μεταφορών και Δικτύων α) καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να περιέχουν οι αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την υπαγωγή των εταιρειών στις διατάξεις του παρόντος, β) εξειδικεύονται τα κριτήρια του άρθρου 2 παρ. 2 του παρόντος, γ) ορίζονται τα όργανα και η διαδικασία ελέγχου των εταιρειών αυτών, δ) εξειδικεύεται το είδος καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος και ε) ορίζεται η διαδικασία και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την επιστροφή των εγγυητικών επιστολών που προβλέπονταν στις διατάξεις του παρόντος πριν την αντικατάστασή τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του παρόντος.»

**(με την παρ. 3 συμπληρώνεται διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3299/2004)**

4. Δύναται να πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στο ν. 1892/1990 καθώς και σε μεταγενέστερους επενδυτικούς νόμους εφόσον τυχόν αυθαίρετες κτιριακές υποδομές που συμπεριλαμβάνονται σε αυτά έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 4014/2011 περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κι έχει εκδοθεί σχετική άδεια λειτουργίας.

5. Επενδυτικά σχέδια, που είχαν υπαχθεί σε καθεστώς κρατικών ενισχύσεων, κατά τις διατάξεις του ν.1892/90 και 2601/98, από Ανώνυμες Εταιρείες στις οποίες μέτοχοι είναι αφενός Δήμοι με ποσοστό άνω του 51% και αφετέρου άλλες Α.Ε. ή ΕΠΕ ελεγχόμενες από το Δημόσιο, τα οποία υλοποιήθηκαν εξ ολοκλήρου και επιδοτήθηκαν κατά ένα ποσοστό μόνο

της εγκεκριμένης επιχορήγησης αλλά δεν λειτούργησαν επιχειρηματικά, θεωρούνται ολοκληρωμένα χωρίς κανένα δικαίωμα αναζήτησης από το φορέα του υπολοίπου ποσοστού της επιδότησης. Τυχόν ανακλητικές αποφάσεις για την υπαγωγή τους στους αναπτυξιακούς νόμους λογίζονται ως μη εκδοθείσες.»